

Sygn. akt XVII AmE 37/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2012r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2012r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o zmianę taryfy dla ciepła

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 23 listopada 2010 roku Nr (...)

1. ***Uchyla zaskarżoną decyzję.***

2. ***Zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. kwotę 460 zł (czterysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.***

SSO Bogdan Gierzyński

XVII AmE 37/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 listopada 2010 roku Nr (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 września 2010 roku w sprawie zatwierdzenia zmiany XII taryfy dla ciepła powódki – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. posiadającej

1. numer w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS): (...)

2. numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...)

odmówił zmiany swojej decyzji z dnia 2 września 2010 roku, Nr (...) polegającej na zatwierdzeniu zmiany XII taryfy dla ciepła ustalonej przez powódkę.

Od powyższej Decyzji odwołanie wniosła powódka - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej Decyzji powódka zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 155 k.p.a. poprzez:

a) przyjęcie, iż w sprawie nie zostały spełnione przesłanki do jego zastosowania,

b) błędną wykładnię słusznego interesu strony polegającą na przyjęciu, iż w słusznym interesem strony nie jest zmiana ostatecznej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 02 września 2010 roku nr (...) polegającej na zatwierdzeniu zmiany XII taryfy dla ciepła ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne,

c) błędną wykładnię interesu społecznego polegającą na przyjęciu, iż w interesie wszystkich odbiorców ciepła jest niedokonywanie zmiany taryfy dla ciepła żądanej przez powoda w ramach jego wniosku o zmianę ostatecznej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 02 września 2010 roku nr (...), polegającej na zatwierdzeniu zmiany XII taryfy dla ciepła ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne w części obejmującej 'ceny wytwarzania ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym,

2. naruszenie prawa materialnego art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne w związku z § 28 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 17 września 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż:

a) zatwierdzenie przez Prezesa URE nowych cen gazu dla dostawców gazu ((...) S.A. oraz (...) S.A.) na rzecz powodowej spółki nie jest dla powoda nieprzewidzianą, istotną zmianą warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne (powoda) działalności gospodarczej uprawniającą powoda do żądania zmiany ostatecznej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 02 września 2010 roku nr (...) polegającej na zatwierdzeniu zmiany XII taryfy dla ciepła ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, w części obejmującej ceny wytwarzania ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym oraz

b) wyższe stawki cen gazu dla powoda nie wpływają na pokrywanie przez powoda kosztów prowadzenia przez powoda działalności w zakresie wytwarzania ciepła ze źródeł opalanych gazem ziemnym oraz koszty przesyłu tego ciepła,

3. naruszenie prawa materialnego art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne w związku z § 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 17 września 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło poprzez ich nieuwzględnienie przy wydawaniu Zaskarżonej Decyzji, na skutek czego brak zmiany ceny wytwarzania ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym zgodnie z żądaniem powoda prowadzi do zakazanego subsydiowania skrośnego,

4. naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie i wydanie Zaskarżonej Decyzji wyłącznie w interesie części odbiorców ciepła (tj. zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym) przy jednoczesnym naruszeniu interesów powoda oraz innych odbiorców ciepła (tj. zasilanych ze źródeł innych niż opalane gazem ziemnym).

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o:

1. zmianę Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 23 listopada 2010 roku nr (...) odmawiającej zmiany ostatecznej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 02 września 2010 roku nr (...) polegającej na zatwierdzeniu zmiany XII taryfy dla ciepła ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, w ten sposób że wyrokiem Sądu dokonuje się zmiany ostatecznej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 02 września 2010 roku nr (...) poprzez zatwierdzenie nowych cen wytwarzania ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym wskazanych szczegółowo w załączniku do niniejszego odwołania.

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W razie nieuwzględnienia pkt 1 i pkt 2 odwołania powódka wniosła o uchylenie zaskarżonej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 23 listopada 2010 roku nr (...) odmawiającej zmiany ostatecznej Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 02 września 2010 roku nr (...) polegającej na zatwierdzeniu zmiany XII taryfy dla ciepła ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. jest przedsiębiorstwem energetycznym, którego statutowym działaniem jest sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłowych.

Decyzją Taryfową wydaną w dniu 2 września 2010 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził na rzecz powódki XII taryfę dla ciepła. W ramach XII taryfy dla ciepła doszło m.in. do zatwierdzenia cen wytwarzania ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym. Ceny wytwarzania ciepła oraz stawki za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym zostały przez powódkę - przy uwzględnieniu art. 45 Prawa energetycznego - skalkulowane w oparciu o obowiązujące do dnia wydania Decyzji Taryfowej ceny gazu ziemnego zatwierdzone przez Prezesa URE odpowiednio dla (...) S.A. oraz (...) S.A.

Decyzjami Prezesa URE wydanymi odpowiednio w dniu 16 września 2010 roku oraz 23 września 2010 roku, pozwany zatwierdził nowe stawki gazu ziemnego dostarczanego na rzecz powódki przez (...) S.A. oraz (...) S.A.

Zważywszy na zatwierdzenie przez Prezesa URE nowych stawek gazu ziemnego dostarczanego na rzecz powoda przez (...) S.A. oraz (...) SA powódka na podstawie art. 155 k.p.a. w związku z § 28 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 17 września 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło wystąpiła do Prezesa URE o zmianę Decyzji Taryfowej w części obejmującej ceny wytwarzania ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla grup taryfowych odbiorców zasilanych ze źródeł opalanych gazem ziemnym.

Powódka wskazała, iż na skutek nieprzewidzianej i istotnej zmiany kosztów zakupu gazu ziemnego, koszty zakupu gazu ziemnego w stosunku do kosztów planowanych ulegną podwyższeniu o 202.692,81 zł, czego nie uwzględniała kalkulacja dokonana przez powoda w toku postępowania poprzedzającego wydanie Decyzji Taryfowej.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Zasadny jest w szczególności zarzut naruszenia art. 155 k.p.a. Zgodnie z tym przepisem decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Prawidłowa więc wykładnia w zastosowaniu powyższej normy nakazuje uwzględnienie przesłanki zgodności uchylenia bądź zmiany z przepisami szczególnymi oraz przesłanki zgodności tegoż z interesem społecznym lub słusznym interesem strony.

W orzecznictwie sądowym (uchwała SN z dnia 15.06.2004 r. III SZP 2/04 OSNP 2005/9/132), jak i w doktrynie prawa postępowania administracyjnego przyjmuje się, że decyzje podejmowane w trybie art. 155 k.p.a. mają charakter decyzji uznaniowych. Nie jest to pełne swobodne uznanie, jest ono ograniczone, ale istnieje i to właściwy organ ocenia, czy powinien wzruszyć decyzję, czy pozostawić ją w obrocie prawnym bez zmian. Chodzi o środek prawny umożliwiający weryfikację decyzji ostatecznej, a więc weryfikację poza zwykłą kontrolą instancyjną i to w odniesieniu do decyzji, której prawidłowości się nie kwestionuje, jak i decyzji wadliwych. Celem postępowania na gruncie art. 155 k.p.a. nie

jest ponowne merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, lecz weryfikacja wydanej już decyzji ostatecznej wyłącznie na podstawie przesłanek w nim wymienionych.

Powyższy tryb dotyczy również decyzji o zatwierdzeniu taryfy dla ciepła (wyrok SN z dnia 14.01.2009 r. III SK 23/08 Lex nr 510249, uchwała SN z dnia 15.06.2004 r. III SZP 2/04 OSNP 2005/9/132 , Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 3 grudnia 2010 r. VI ACa 862/10).

W rozpatrywanej sprawie, taryfa o której zmianę wnosiła powódka została zatwierdzona Decyzją z dnia 2 września 2010 r. Wniosek o jej zmianę został złożony 21 września 2010 r. Podstawą żądania była okoliczność, że „w trakcie obowiązywania taryfy okazało się, że z przyczyn niezależnych od (...) ponoszone koszty są większe niż wielkości kosztów przyjętych w taryfie” . W szczególności „zmiana została uzasadniona wyższymi kosztami zakupu gazu ziemnego od dostawcy w stosunku do kosztów ich pozyskania”. Wzrost cen wynikał z zatwierdzenia przez pozwanego w dniu 16 września 2010 r. taryfy (...) (k-65 i 66 akt admin.).

W ocenie Sądu zatwierdzenie taryfy dla gazu ziemnego, czego bezpośrednim skutkiem był wzrost cen zakupu tego paliwa, stanowiło nową i nieprzewidzianą okoliczność, której powódka nie mogła uwzględnić przy składaniu wniosku o zatwierdzenie taryfy zatwierdzonej Decyzją z dnia 2 września 2010 r. Zatwierdzenie lub nie taryf dostawców gazu ((...) i (...) S.A.) leżało w granicach decyzji organu administracyjnego. Powódka nie miała podstaw do przyjęcia cen zakupu gazu według stawek nowej taryfy, gdyż jako jeszcze nie zatwierdzona była nieobowiązująca i nie mogła z góry zakładać, że złożone przez te podmioty wnioski o zatwierdzenie taryf (o ile w ogóle posiadała wiedzę w tym zakresie), zostaną uwzględnione.

Zważyć również należało, że taryfa skalkulowana poniżej uzasadnionych kosztów sprzedawcy oznacza korzyść dla odbiorców, gdyż uzyskują oni produkt po cenie zaniżonej. Korzyść ta staje się nieuprawnioną, jeżeli zostaje uzyskana poza granicami ryzyka sprzedawcy, w wyniku administracyjnoprawnej struktury ustalania taryfy. Administracyjnoprawna ochrona interesów odbiorców, w granicach słuszności nie powinna zapewniać im niesłusznego wzbogacenia. Ochrona ta nie może być, tak jak w rozpatrywanej sprawie, celem oderwanym od potrzeby jej zrównoważenia z ochroną uzasadnionego interesu przedsiębiorstwa energetycznego (por. Uchwała SN z 15 czerwca 2004 r., III SZP 2/04, OSNP 2005 nr 9, poz. 132).

Z tych też względów, wniosek powódki z dnia 21 września 2010 r. oparty był na przesłane słusznego interesu strony w rozumieniu art.155 k.p.a. Ponieważ Prezes URE nie zarzucał, że wnioskowane nowe stawki zostały wyliczone w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami (rozporządzeniem taryfowym), odmowa uwzględnienia wniosku o zmianę taryfy była nieuzasadniona i dodatkowo naruszała art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U Nr 89 z 2006 r., poz. 625 z późn. zm.)

Z uwagi na fakt, że w dacie orzekania upłynął już termin obowiązywania taryfy zatwierdzonej decyzją Prezesa URE z dnia 2.09.2011 r. bezprzedmiotowy wstał się wniosek o zmianę zaskarżonej decyzji, a zatem zaskarżoną Decyzję należało uchylić (art.479⁵³ § 2k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądzając na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych (art.98 k.p.c.)